AYDIN ADNAN MENDERES ÜNİVERSİTESİ
DERS BİLGİ FORMU

Dersin Adı	Sağlık Sosyolojisi								
Ders Kodu	SOS320			Ders Düzeyi		Lisans			
AKTS Kredi	4	İş Yükü	96 *(Saat)*	Teori	2	Uygulama	0	Laboratuvar	0
Dersin Amacı	Hastalık, sağlık ve tıp konusunda bazı temel sosyolojik yaklaşımları tanıtmak. Amaç, hastalığın tanımı, hastalık tecrübesi ve hatta tedavisinin sadece fiziksel ve biyolojik yaklaşımlarla anlaşılamayacağını, sağlık konusundaki farklı sosyolojik yaklaşımlardan faydalanarak göstermektir. Ayrıca kapitalizm, sınıf ve eşitsizlikler bağlamında sağlık ve hastalık analiz edilip tartışılacaktır.								
Özet İçeriği	Sağlık Sosyolojisinin Bir Disiplin Olarak Gelişimi; Hastalık Olgusu, Hastalığın Tarihi, Hastalığı Etkileyen Temel Faktörler; Hastalık-Sağlık ile Toplumsal, Kültürel, Ekonomik ve Siyasal Yapı İlişkisi; Toplumsal Sınıf ve Eşitsizlikler Bağlamında Sağlık ve Hastalık; Sağlık Kuramı (Teorik Yaklaşımlar); Türkiye'de Sağlık Sosyolojisi Alanında Yapılmış Araştırma Örnekleri ve Bunların Değerlendirilmesi.								
Staj Durum	Yok								
Öğretim Yöntemleri	Anlatım (Takrir), Tartışma, Örnek Olay								
Dersi Veren Öğretim Elemanı(ları)									

Ders Koşulları	
Ön Koşul	SOS101/SOS116/SOS103/SOS104
AKTS Kredi Koşulu	75

Ölçme ve Değerlendirme Araçları		
Araç	Adet	Oran (%)
Dönem Sonu Sınavı (Final)	1	60
Ödev	1	40

Ders Kitabı / Önerilen Kaynaklar	
1	Belek, İlker (1998) Sağlık, Sınıf, Eşitsizlik. Sorun yayınları, 1. baskı
2	Belek, İlker (2001) "Sağlıkta Eşitsizlik/Kavramlar, Nedenler, Çözüm Politikaları". Toplumbilim Dergisi Sayı 13, ss.59-70
3	Cirhinlioğlu, Zafer (2001) Sağlık Sosyolojisi. Nobel Yayın Dağıtım. Ankara.
4	Erbaydar, Tuğrul (2001) "Sağlık; Kimin için?" Toplumbilim Dergisi Sayı 13, ss.49-58
5	Ersoy, Tolga (1996) Tıp, Tarih, Metafor. Öteki Yayınevi, Ankara.
6	Fişek, Nusret (1983) Halk Sağlığına Giriş. Ankara: Hacettepe Üniv. Yayınları
7	Freud, S. (1971) Totem ve Tabu, (çev: N. Berkes), Remzi Kitabevi, İstanbul
8	İllich, Ivan (1995) Sağlığın Gaspı. Ayrıntı Yayınları.
9	İnandı, Tacettin (1999) Sağlık Hakkı ve eşitsizlikler. Toplum ve Hekim Dergisi, cilt 14, sayı 5, ss.357-361
10	Kasapoğlu, Aytül (1999) Sağlık Sosyolojisi: Türkiye'den Araştırmalar. Sosyoloji Derneği Yayınları VI. Ankara.
11	Koçoğlu, F. (1998) Dünya'da ve Türkiye'de Sağlık. Cumhuriyet Üniv. Yayınları, Sivas.
12	Özçelik, Nurşen, A. (2002) Sağlık sosyolojisi; Kadın ve Kentleşme. Birey Yayıncılık
13	Öztek, Zafer (2001) Türkiye'de Sağlık Hizmetleri. Yeni Türkiye, sayı 39.
14	Tezcan, S. G. (2001) "Türkiyenin sağlık düzeyi ve bazı sağlık sorunları", Yeni türkiye. 39.
15	Turner, B. (2001) Kapitalizm, Sınıf ve Hastalık. (çev.Aylin Dikmen) Toplumbilim, sayı 13, ss.109-118

Hafta	**Haftalara Göre Ders Konuları**	
1	Teorik	Dersin amacının, hedeflerinin, öğrenme ve öğretme tekniklerinin açıklanması. Sağlık Sosyolojisine Genel bir Giriş
2	Teorik	Sağlık Sosyolojisinin Tarihsel Gelişimi; Sağlık Sosyolojisinin Araştırma Alanları
3	Teorik	Hastalık Olgusu, Hastalığın Tarihi, Hastalığı Etkileyen Temel Faktörler
4	Teorik	Hastalık-Sağlık ile Toplumsal, Kültürel, Ekonomik ve Siyasal Yapı İlişkisi
5	Teorik	Toplumsal Sınıf ve Eşitsizlikler Bağlamında Sağlık ve Hastalık (I)
6	Teorik	Toplumsal Sınıf ve Eşitsizlikler Bağlamında Sağlık ve Hastalık (II): (Uygulamalı Araştırma Örneklerinin İncelenmesi)
7	Teorik	Küreselleşme ve Sağlık Sektörü
8	Ara Sınav (Vize)	ARA SINAV

9	Teorik	Sağlık Kuramı (Teorik Yaklaşımlar) I: Marxist Yaklaşım, Fonksiyonalist (İşlevselci) Yaklaşım
10	Teorik	Sağlık Kuramı (Teorik Yaklaşımlar) II: Etkileşimci Yaklaşım
11	Teorik	Hasta-Doktor İlişkisi; Parsons: Hasta rolleri, hakları ve sorumlulukları, Doktor hakları ve sorumlulukları
13	Teorik	Türkiye'de Sağlık Sosyolojisi Alanında Yapılmış Araştırma Örnekleri ve Bunların Değerlendirilmesi I
14	Teorik	Türkiye'de Sağlık Sosyolojisi Alanında Yapılmış Araştırma Örnekleri ve Bunların Değerlendirilmesi II
15	Teorik	Genel Değerlendirme
16	Dönem Sonu Sınavı (Final)	FİNAL SINAVI

Dersin Öğrenme, Öğretme ve Değerlendirme Etkinlikleri Çerçevesinde İş Yükü Hesabı (Ortalama Saat)

Etkinlik	Adet	Ön Hazırlık	Etkinlik Süresi	Toplam İş Yükü
Kuramsal Ders	14	0	2	28
Ödev	2	18	2	40
Okuma	13	0	1	13
Dönem Sonu Sınavı	1	14	1	15
			Toplam İş Yükü (Saat)	96
			Yuvarla [Toplam İş Yükü (saat) / 25*] = **AKTS Kredisi**	4

**25 saatlik iş yükü 1 AKTS olarak kabul edilmektedir.*

Dersin Öğrenme Çıktıları

1	1. Sağlık ve hastalığa biyolojik yaklaşımlarla sosyolojik (toplumsal inşacı) yaklaşım arasındaki farkı öğrenme
2	2. Sağlık ve hastalığın kültürel değerlerle ilişkisini kurabilme
3	3. Toplumsal eşitsizlikler bağlamında sağlık ve hastalığı tartışabilme
4	4. Farklı sağlık sistemleri hakkında bilgi sahibi olma
5	5. Küreselleşmenin devlet politikaları aracılığıyla sağlığa yansımalarını analiz edebilme.

Program Çıktıları *(Sosyoloji Programı)*

1	Öğrenciler sosyolojinin araştırma konu ve alt alanlarını öğrenerek sosyolojik bakış açısı edinirler.
2	Öğrenciler temel sosyolojik kavram ve yaklaşımları değerlendirerek toplumsal olay ve olguları yorumlarken güncel sosyolojik kuram ve yaklaşımlardan yararlanabilme becerisine sahip olurlar.
3	Öğrenciler sosyolojik araştırma sürecini planlayabilme, yürütebilme ve raporlaştırabilme becerisine sahip olurlar.
4	Öğrenciler bilimsel etik kurallarını içselleştirip sosyolojik araştırmalarda ve iş hayatında uygulayabilme yetisi kazanırlar.
5	Öğrenciler toplumu, toplumsal yapı ve kurumların işleyişini ve dönüşümünü, insanı ve toplumsal eylemi sosyolojik bakış açısıyla kavrayabilme ve yorumlayabilme becerisi kazanırlar.
6	Öğrenciler sosyolojideki güncel gelişmeler çerçevesinde mesleki yeniliklere açık hale gelirler.
7	Öğrenciler alanla ilgili sorumluluklarının bilinciyle bağımsız ve ekip çalışması yapabilme, çalışma esnasında ortaya çıkabilecek problemlere çözümler üretebilme becerisi kazanırlar.
8	Öğrenciler sosyoloji alanının gerektirdiği temel istatistik ve analiz bilgisine sahip olurlar.
9	Öğrenciler disiplinler arası perspektiften bakabilme ve sosyolojik bakış açısını disiplinler arası perspektife aktarabilme becerisi kazanırlar.
10	Öğrenciler sosyolojik bakış açısı temelinde yansıtıcı, yaratıcı ve eleştirel düşünme becerisi edinirler.
11	Öğrenciler evrensel değerlere (insan hakları, doğa ve canlılara duyarlılık) karşı duyarlı hale gelirler.

Program ve Öğrenme Çıktıları İlişkisi *1:Çok Düşük, 2:Düşük, 3:Orta, 4:Yüksek, 5:Çok Yüksek*

	ÖÇ1	ÖÇ2	ÖÇ3	ÖÇ4	ÖÇ5
PÇ2			4		3
PÇ3	5	4			3
PÇ4	3	3	4		4
PÇ5	4	4	4		
PÇ7		5		3	
PÇ8			4	3	
PÇ10	4				